

Protocol medisch handelen en medicijnverstrekking

Leeswijzer

De inhoud van dit protocol is gebaseerd op de [Factsheet gezondheidszorg in onderwijstijd](#) (oktober 2021, ministerie van OCW en ministerie van VWS). Ook is het Modelprotocol Medisch handelen op school van de PO-Raad geraadpleegd.

Het bestuur van WijWijzer is in beginsel terughoudend om onderwijsmedewerkers medische handelingen te laten verrichten. Deze houding is gebaseerd op het feit dat het in veel gevallen lastig is om aan de genoemde voorwaarden te voldoen als school.

Gezondheidszorg onder schooltijd: wie is waarvoor verantwoordelijk?

WijWijzer is verantwoordelijk voor het bieden van onderwijs. Ook als een leerling extra onderwijsondersteuning nodig heeft, heeft een school hierin een verantwoordelijkheid. Soms heeft een leerling echter (ook) ondersteuning nodig vanuit de gezondheidszorg. Het bieden van gezondheidszorg is geen onderdeel van het onderwijsproces en dus niet de verantwoordelijkheid van (het bevoegd gezag van) de school.

Wel is een school van WijWijzer verplicht om voor elke leerling met een behoefte aan gezondheidszorg, samen met de ouders te onderzoeken of en hoe deze zorg onder schooltijd kan worden georganiseerd. Een school mag niet bij voorbaat leerlingen uitsluiten.

Welke medische handelingen bestaan er en wie mag die binnen een school uitvoeren?

Een aantal medische handelingen brengt risico's mee. De Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG) noemt 14 potentieel risicovolle medische handelingen ('voorbehouden handelingen') die alleen door BIG bevoegde zorgverleners mogen worden uitgevoerd (b.v. toedienen van insuline of inbrengen van een sonde). Voor een overzicht zie:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voorbehouden-handelingen/vraag-en-antwoord/voorbehouden-medische-handelingen>

Alle andere zorghandelingen zijn niet-voorbehouden handelingen. Denk aan het toedienen van insuline via een insulinepomp die al is aangebracht, het verwisselen van een stomazakje, het meten van bloeddruk of het geven van medicijnen als paracetamol of voorgeschreven medicijnen volgens een bekend schema.

Noodsituaties

Het onderscheid tussen voorbehouden en niet-voorbehouden handelingen vervalst in noodsituaties waarin kinderen, ouders of collega's in levensgevaar raken.

Niet-voorbehouden handelingen uitvoeren op school

Iedereen mag deze zorghandelingen uitvoeren, als dat met de nodige aandacht en zorgvuldigheid gebeurt. Hiervoor moet toestemming zijn van de wettelijke vertegenwoordiger van de leerling en van het bevoegd gezag.

Niet-beroepsmatig uitvoeren van voorbehouden handelingen op school

Als ouders of verzorgers dit vragen aan de school, mag het personeel in de school een voorbehouden handeling zelfstandig uitvoeren.

De ouders zijn eindverantwoordelijk: zij vragen het personeel om de zorg aan hun kind te verlenen, niet de school, en zij zorgen dat het personeel geïnstrueerd wordt, niet de school.

In dat geval gelden het volgende voorwaarden:

- Het vindt plaats op basis van vrijwilligheid en niet beroepsmatig. Dit betekent dat een persoon mag weigeren de zorg te verlenen.
- De persoon voelt zich hierbij op zijn gemak bij de verlening van de zorg.
- De persoon begrijpt hoe deze handeling moet worden uitgevoerd en beschikt over voldoende kennis en vaardigheid om de voorbehouden handeling uit te voeren.
- De continuïteit in de klas en in de school is voldoende geborgd bij afwezigheid van deze persoon.
- Het bevoegd gezag gaat daarmee akkoord, omdat het bevoegd gezag financieel aansprakelijk en verantwoordelijk is voor een goede organisatie op school.
- De ouders, het bevoegd gezag en de persoon die de handeling uit gaat voeren, dienen daarover vooraf afspraken te maken.

Overige mogelijkheden binnen school

Als niet aan deze voorwaarden voldaan kan worden, dan zoekt het bevoegd gezag met de ouders of verzorgers naar een passende wijze waarop de zorg op school kan worden geregeld:

- Organiseren via het samenwerkingsverband of een onderwijszorgconsulent (www.onderwijsconsulenten.nl).
- Soms kan de leerling een aantal handelingen zelf uitvoeren, bijvoorbeeld insuline spuiten vanaf een bepaalde leeftijd, een pleister plakken etc. School voorziet in de eventuele benodigde ruimte en bespreekt wie dit in de gaten houdt.
- Als ouders in de buurt wonen, kunnen zij de zorg verlenen. School voorziet in de toegang en de eventuele benodigde ruimte.
- Een professionele zorgverlener verzorgt de handeling. School voorziet in de toegang en de eventuele benodigde ruimte.

Wat als een leerling ziek op school wordt?

Het uitgangspunt hierbij is dat een onderwijsmedewerker niet deskundig is om een juiste diagnose te stellen. Er mogen geen medicijnen worden verstrekt. Dit zijn de juiste stappen:

- Laat het kind niet alleen en zorg voor rust.
- Kijk in ParnasSys of speciale (medische) notities zijn betreffende deze leerling.
- Neem contact op met de ouders (of het aangegeven waarschuwingsadres) en om te overleggen wat er moet gebeuren.
- Als de inschatting voor medische zorg dusdanig is, dat een arts oordeel vereist is, bel dan met een huisarts of een huisartsenpost in de buurt en als die niet bereikbaar zijn, met 112 over hoe verder te handelen.
- In het laatste geval moet de schoolleiding direct geïnformeerd worden.

Afspraken maken

In alle bovengenoemde gevallen dienen afspraken gemaakt te worden tussen school, betreffende persoon die de zorg verleent en het bevoegd gezag.

Bijgaand formulier is een hulpmiddel hierbij.

Geldigheid van het formulier

Dit formulier is beperkt geldig. Wanneer de medische situatie of medicatie wijzigt of wanneer een leerkracht niet meer in staat is de afspraken na te komen, moet een nieuw formulier worden opgesteld.

Bewaren van het formulier

Het formulier wordt bewaard in het dossier van de leerlingen in ParnasSys.

Zorg ervoor dat er een 'let op! driehoekje' bij de naam vermeld wordt. Zie afbeelding.

TIP: Ook te adviseren bij leerlingen met bijvoorbeeld een allergie.

Leerlingkaart	Personalia ▼	Onderwijs ▼	Toetsen ▼	Begeleiding ▼	Map
Datum in NL					
Land van herkomst verzorger 1 (NOAT)					
Land van herkomst verzorger 2 (NOAT)					
Opleidingscategorie verzorger 1					
Opleidingscategorie verzorger 2					
Nieuwe weging	0,00				
Opmerking tonen achter leerlingnaam	 				
Opmerkingen					

AFSPRAKEN RONDOM MEDISCH HANDELEN OP SCHOOL

Toestemmingsformulier _____ (naam school)

Ondergetekenden geven toestemming voor de uitvoering van
de hieronder omschreven 'medische handeling' op school bij:

_____ (naam leerling)

geboortedatum: _____

adres: _____

postcode: _____ plaats: _____

zoon / dochter van:

_____ (naam ouder(s) / verzorger(s))

telefoon thuis: _____ telefoon werk: _____

naam huisarts: _____ telefoon: _____

naam specialist: _____ telefoon: _____

naam van contactpersoon (in ziekenhuis of anders) _____

Telefoon: _____

Beschrijving van de ziekte waarvoor de 'medische handeling' op school bij de leerling nodig
is:

Omschrijving van de uit te voeren 'medische handeling':

De 'medische handeling' moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijden:

_____uur

_____uur

_____uur

_____uur

Z.O.Z.

De 'medische handeling' mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie:

Manier waarop de 'medische handeling' moet worden uitgevoerd:

Afspraken over bewaren medicatie of hulpmiddelen (indien relevant):

Eventuele extra opmerkingen (b.v. over geldigheid van dit formulier):

Ondergetekenden zijn overeengekomen dat deze afspraken gemaakt zijn met inachtneming van de genoemde voorwaarden (zoals beschreven in het Protocol medische handelen op school) en de benodigde instructie is georganiseerd:

Ouders/verzorgers (naam): _____

datum: _____ plaats: _____

Handtekening: _____

Bevoegd gezag (naam): _____

datum: _____ plaats: _____

Handtekening: _____

Medewerker(s) school (namen): _____

datum: _____ plaats: _____

Handtekening(en): _____